

СТАНОВИЩЕ от проф. д-р Валери Г. Димитров
за дисертационния труд „Финансови правни отношения в системата на
публичните средства от структурните и кохезионните фондове на Европейския
съюз” с автор Савина Иванова Михайлова-Големинова, професионално
направление 3.6. Право (Финансово право)

Представеният от Савина Големинова дисертационен труд „Финансови правни отношения в системата на публичните средства от структурните и кохезионните фондове на Европейския съюз” е в обем от 218 страници.

Дисертационното изследване на авторката има ред несъмнени достойнства. Преди всичко то съдържа системен и изчерпателен анализ на системата за управление на публичните средства от структурните и кохезионните фондове на Европейския съюз.

И това е първото и несъмнено достойнство на труда: неговата системност и изчерпателност. В този смисъл трудът се доближава до качеството на малък системен курс по право на управление на европейските средства. Той обхваща практически всички основни проблеми на това управление.

Принос на авторката е прилагането към изследваната материя концепцията на големия български теоретик проф. Милчо Костов за финансовите правни отношения. Тази концепция, независимо че е разработена при други политически и икономически условия изцяло запазва своята принципна значимост за обясняването на явленията в областта на модерните публични финанси и може да продължава да служи като изследователска парадигма.

Предимство на изследването е отличното познаване от страна на авторката на българската и европейската нормативна уредба.

Принос на Савина Големинова е определянето на отношенията, възникващи и развиващи се в системата на управление на публичните средства от структурните и кохезионния фондове като властнически финансови правни отношения, при това както същински, с паричен обект, така и организационни – с. 64-74. Организационните отношения са разграничени в три категории: на устройствени, на планови и на отношения по контролни и контролни производства – с. 73-74. Определени са субектите в тези отношения като носители на активната властническа правосубектност – компетентността и на пасивната правосубектност – с. 74-78. В това отношение авторската следва пряко концептуалната схема на проф. Костов. Подробно са описани и държавните органи, упражняващи правомощия по управление, координация, изпълнение и контрол и са изследвани техните правомощия – с. 80-114. По-нататък се изследва пасивната финансова правосубектност на бенефициерите – с. 115-130. Изследвани са специално финансовите правни отношения в системата за управление на структурните и кохезионния фондове на ЕС и съответното национално съфинансиране - с. 131-150. При анализа на механизма за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ г-жа Големинова правилно откроява наличието на властнически акт и отрича договорната природа на тези отношения – с. 161. Уместно е предложението за законова уредба в тази насока и приложимостта на Административно процесуалния кодекс при споровете между управляващите и междинните органи и бенефициерите – с. 168-170. Това е безспорен принос на авторката.

Авторката аргументирано обосновава предложението координационната власт (функции) в процеса на управление на европейските средства да се прехвърли от Министерския съвет към Министерството на финансите – с. 198-199. В тази връзка уместно е и предложението за приемане на закон за управление на средствата от ЕС – с. 199-201.

Искам да подчертая високата юридическа култура на авторката, яснотата на мисълта и езика, изключително доброто познаване на сложната материя на управлението на европейските фондове.

По отношение на изследването имам следната принципна критична бележка към авторката. В стремежа си да бъде системна и изчерпателна авторката понякога придава на изследването си не толкова проблемно ориентиран и аналитичен, колкото описателно-„разказващ” характер. Това несъмнено засилва практическата полезност на дисертационния труд, но донякъде аналитичната му част се губи на фона на описателната част.

В заключение, на основата на достойнствата на представеното дисертационно изследване, изразявам положителното си отношение към научните качества на Савина Михайлова-Големинова и предлагам да ѝ бъде дадено образователната и научна степен „доктор”!

19.02.2014 г.

Автор на становището:

проф. д-р Валери Димитров